

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2015

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Samenstelling Rekenkamercommissie**
- 3. Instrument van de gemeenteraad**
- 4. Activiteiten 2015**
  - 4.1 onderzoek 3D
  - 4.2 onderzoek inkoop- en aanbestedingsbeleid
  - 4.3 follow-up onderzoek Jongerenwerk in Westland
  - 4.4 onderzoek asbestbrand te Wateringen
  - 4.5 onderzoeksprogramma 2016
  - 4.6 wijziging verordening RKC
  - 4.7 vergaderingen
  - 4.8 andere overleggen
- 5. Financieel overzicht**
- 6. Nawoord en doorkijk naar 2016**

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van de Rekenkamercommissie Westland (verder RKC), vastgesteld door de RKC op 31 maart 2016. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de RKC en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de RKC in 2015 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC is in 2015 gewijzigd. In de raadsvergadering van 16 september 2015 is raadslid Peter Duijsens benoemd tot intern lid van de RKC voor de resterende raadsperiode. Hij volgt Linda Strijker op in deze functie.

De RKC bestond in 2015 uit:

Voorzitter	mevr. drs. F.C. Buruma
Externe leden	dhr. drs. M.A.I. Born EMIA (vicevoorzitter) mevr. drs. L.J.M. van der Lans-Gossen EMIA RO
Interne leden	mevr. dr. E.W. van der Wilk-van Baren mevr. drs. L. Strijker (tot 16 september 2015) dhr. mr. P.J.L.J. Duijsens (vanaf 16 september 2015)
Ambtelijk secretaris	dhr. D. van Vliet

3. Instrument van de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. Naast de Gemeentewet vindt de RKC haar grondslag in de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren, laatstelijk gewijzigd op 17 november 2015.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een technisch wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de RKC hierop. Het is aan de Raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De RKC is een 'instrument' van de Raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. Door de onafhankelijke positie van de RKC heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de Raad, zoals het onderzoeksrecht van de Raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst, Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om samen met de Raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de RKC zich dus **niet** als een afrekencommissie.

4. Activiteiten 2015

4.1 Onderzoek 3D

Het onderzoek 3D is gestart in 2014. De uitvoering van het onderzoek is gegund aan bureau B&A uit Den Haag. Het projectteam van B&A bestond uit de heer Yermo Wever, de heer Yorick van den Berg en mevrouw Eline van Lith. In het jaarverslag 2014 is aangegeven dat mede in verband met de drukte bij de ambtelijke organisatie om zaken met betrekking tot de 3D voor 1 januari 2015 op orde te hebben, de RKC de aanvankelijke planning voor afronding van het onderzoek (week 52 van 2014) heeft aangepast en de intentie heeft om in de raadscommissie Bestuur van juni 2015 een concreet product in de vorm van een monitor 3D aan te bieden. Een monitor, die de vorm heeft van een ontwikkelmodel, aangezien nog niet alle te monitoren gegevens beschikbaar zijn.

Op 2 april 2014 kon de conceptmonitor met oplegger uitgaan voor ambtelijk wederhoor. Op 30 april 2015 werd de ambtelijke (technische) reactie daarop ontvangen van de gemeentesecretaris. Naar aanleiding van de technische reactie is een beperkt aantal wijzigingen doorgevoerd in de oplegger. Vervolgens is de monitor met oplegger op 22 mei 2015 uitgegaan voor bestuurlijk wederhoor. De bestuurlijke reactie is ontvangen op 11 juni 2015. In de vergadering van 8 juli 2015 heeft de RKC de reactie van het college besproken, waarna de monitor definitief is vastgesteld. Op 17 juli 2015 is het resultaat in de vorm van een voorstel voor een monitor, die de raad op overzichtelijke wijze van relevante informatie voorziet, naar de leden van de raad gezonden. Naast de monitor kreeg de raad een uitgebreide oplegger (alsmede een samenvatting), waarin een toelichting wordt gegeven op de implementatie, de verdere ontwikkeling en het gebruik door de Raad van de monitor. Tevens is de bestuurlijke reactie van het college meegezonden naar de raad.

In de commissie Bestuur van 3 september 2015 heeft de voorzitter van de RKC, Fiona Buruma, het rapport "Monitor 3D" officieel overhandigd aan de voorzitter van de raadscommissie Bestuur, Ben van de Stee. Gezien het beleidsveld heeft de inhoudelijke behandeling van het rapport plaats gevonden in de raadscommissie MO van 28 september 2015. De uitkomst van de discussie in de commissie was dat werd ingestemd met de door de RKC voorgestelde monitor, maar dat hiervoor wel zoveel aansluiting wordt gezocht bij de Landelijke monitor sociaal domein, aangevuld met lokale data. Deze uitkomst is ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Bij hamerstuk heeft de besluitvorming plaats gevonden in de raad van 13 oktober 2015.

4.2 **Onderzoek inkoop- en aanbestedingsbeleid**

De RKC heeft tot dit onderzoek besloten omdat meerdere fracties dit onderzoeks-onderwerp hadden aangereikt tijdens de gesprekken, die enkele leden van de RKC in september en oktober 2014 met vertegenwoordigers van de raadsfracties hebben gevoerd. Bij brief van 12 maart 2015 is de raad geïnformeerd over het onderzoek.

Met het onderzoek wil de RKC inzicht in de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Westland en de uitvoering daarvan middels het inkoopproces. Daar waar relevant, worden aanbevelingen ter verbetering gegeven.

De begeleiding van het onderzoek inkoop- en aanbestedingsbeleid vond plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden Fiona Buruma en Linda van der Lans en ambtelijk secretaris Dick van Vliet. Fiona Buruma is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek. Op 18 maart 2015 heeft de RKC onderzoeksbureau Pro 10 uit Den Haag geselecteerd om het onderzoek uit te voeren.

Op 15 april 2015 vond de startbijeenkomst van het onderzoek plaats met de ambtelijke organisatie. Alle stakeholders voor dit onderzoek uit de ambtelijke organisatie waren bij dit gesprek aanwezig. Namens de RKC was de gehele werkgroep aanwezig, die het onderzoek begeleidt. Tijdens de bijeenkomst introduceerde de RKC de projectleider mevrouw mr. Pauline Bos van het onderzoeksbureau Pro 10, die het onderzoek samen met de heer Nick Moerland MSc (consultant) uitvoert. Na de introductie lichtte Pauline Bos de opzet en de planning van het onderzoek toe, waarna de ambtelijke organisatie gelegenheid kreeg tot het stellen van vragen.

In de periode april t/m augustus 2015 heeft Pro 10 het onderzoek uitgevoerd. Op 31 augustus 2015 kon het conceptrapport uit voor ambtelijk wederhoor. Op 17 september 2015 is de ambtelijke (technische) reactie ontvangen van de gemeentesecretaris. Deze reactie is verwerkt in het eindrapport dat op 1 oktober 2015 is uitgegaan voor bestuurlijk wederhoor. De bestuurlijke reactie van het college van B&W is op 15 oktober 2015 ontvangen. Uit deze reactie kan geconcludeerd worden dat nagenoeg alle aanbevelingen door het college zijn overgenomen. Daar waar dat niet het geval is, is in de bestuurlijke reactie beargumenteerd aangegeven waarom dat niet is gedaan. Het rapport is op 15 oktober 2015 digitaal aangeboden aan de voorzitter van de raadscommissie Bestuur, Ben van der Stee, met het verzoek dit rapport direct door te geleiden naar de raadscommissie EFO van 28 oktober 2015, zodat het door de raad bij de behandeling van het raadsvoorstel 'aanpassing inkoop- en aanbestedingsbeleid' kan worden betrokken.

Gedurende de periode van het RKC-onderzoek evalueerde het college namelijk ook zelf het inkoop- en aanbestedingsbeleid, dat op 24 januari 2012 was vastgesteld. Bij de vaststelling van dit beleid was toegezegd het beleid na een aantal jaren te evalueren. Deze evaluatie is gestart met een 'rondetafelconferentie' op 14 april 2015. Voor deze sessie zijn naast de leden van de raadscommissie EFO en de wethouder een aantal vertegenwoordigers van belangengroepen (MKB-Westland, bouwend Nederland en VNO-NCW) uitgenodigd en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie (belangrijkste inkoopende partijen en BJZ) om een bijdrage aan de discussie te leveren. Fiona Buruma en Pauline Bos hebben deze bijeenkomst als 'toeschouwer' bijgewoond.

De gedane opmerkingen bij de rondetafelconferentie en de geplaatste opmerkingen op de ontvangen evaluatieformulieren, die zowel intern (ambtelijke organisatie) als extern waren uitgezet, zijn verwerkt in een memo van wethouder P. Ouwendijk van 12 augustus 2015. Deze input is vertaald in concrete voorstellen voor aanpassing van het beleid. Het rapport van de RKC, dat het college op 1 oktober 2015 voor bestuurlijk wederhoor ontving, heeft voor het college aanleiding gegeven het beleid op bepaalde punten nog aan te passen.

Voorafgaand aan de raadscommissie EFO heeft op 28 oktober 2015 over het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid wederom een rondetafelgesprek plaats gevonden. Naast de deelnemers van de eerste rondetafelconferentie nam ook de RKC aan dit gesprek deel. De vertegenwoordigers van de aanwezige belangengroepen gaven aan zich in het nieuwe beleid te kunnen vinden. In de raadscommissie EFO spraken de fracties hun waardering uit, zowel richting college, ambtelijke organisatie en RKC, voor het eindelijke product, vertaald in het nieuwe inkoopbeleidsplan Welbested. In de raad van 17 november 2015 is dit nieuwe beleidsplan bij hamerstuk vastgesteld.

4.3 *Follow-up onderzoek jongerenwerk in Westland*

De RKC ziet het als één van haar taken de follow-up te bewaken van eerder door haar uitgebrachte onderzoeksrapporten. De RKC kan zo de raad voorzien van actuele informatie van de mate waarin en de wijze waarop verbeteringen zijn doorgevoerd en daarmee de kwaliteit van het bestuur bevorderen. Als bijkomend voordeel wordt gezien dat dit kan bijdragen aan de bewaking van de eigen effectiviteit van de RKC.

In de vergadering van 28 januari 2015 heeft de RKC besloten een follow-up onderzoek uit te zetten bij het college naar de doorwerking van de aanbevelingen, die op basis van het RKC-onderzoek naar het jongerenwerk in de gemeente Westland zijn gedaan. Het rapport naar aanleiding van dit onderzoek is in september 2011 uitgebracht.

De RKC heeft het college van B&W middels een brief op 25 februari 2015 verzocht medewerking te verlenen bij dit onderzoek. Bij brief van 29 mei 2015 heeft college op dit verzoek gereageerd. In de RKC-vergadering van 8 juli 2015 is de brief van het college behandeld. Daarbij zijn de bevindingen van het lid-rapporteur van dit onderzoek, Martien Born, leidraad geweest bij de besprekingen. De RKC kwam tot de conclusie dat het college de aanbevelingen uit het RKC-rapport Jongerenwerk in Westland heeft over genomen en uitgevoerd.

Op 17 juli 2015 heeft de RKC een raadsbrief over de uitkomsten van het follow-up onderzoek uitgebracht. De raadsbrief is geplaatst op de Lijst van Ingekomen Stukken van de raadsvergadering 16 september 2016. De fractie Westland Verstandig heeft de brief geagendeerd in de raadscommissie MO van 28 september 2015. Bij de behandeling van de brief in de commissie MO is geconcludeerd dat de RKC zal worden verzocht om bij een volgend follow-up onderzoek ook de visie van de raad mee te nemen. In het onderhavige onderzoek is alleen de mening van het college gevraagd. De RKC heeft aangegeven daar in de toekomst rekening mee te zullen houden.

4.4 Onderzoek asbestbrand te Wateringen

De RKC voert dit onderzoek uit op verzoek van de raad. De raad heeft in zijn vergadering van 17 november 2015 besloten de RKC te verzoeken een onderzoek in te stellen dat inzicht geeft in het feitelijke verloop, de rol van betrokkenen en de besluitvormingsprocessen rondom de asbestbrand te Wateringen. Dit op advies van de verkennende commissie asbest, die in de raadsvergadering van 16 september 2015 was ingesteld om het asbestonderzoek technisch voor te bereiden, het uitwerken van een definitief voorstel in relatie tot de onderzoeksvorm en het voorbereiden van de onderzoeksvraag. Bij brief van 27 november 2015 heeft de RKC aangegeven dit onderzoek graag op zich te nemen

De brand heeft in de nacht van 12 op 13 januari 2015 gewoed in een loods gelegen aan de Poeldijkseweg te Wateringen. Door de brand is de loods geheel verwoest. Het dak bevatte asbesthoudende platen, waardoor bij de brand een aanzienlijke hoeveelheid asbest is vrijgekomen. In het onderzoek dient ook de rol van de raad te worden betrokken.

De begeleiding van het onderzoek naar de asbestbrand in Wateringen vindt plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden Martien Born en Fiona Buruma en ambtelijke secretaris Dick van Vliet. Martien Born is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek. Op 19 februari 2016 is COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement uit Rotterdam, geselecteerd om het onderzoek uit te voeren. COT is in maart 2016 gestart met het onderzoek. In het Jaarverslag 2016 komt de RKC nader op dit onderzoek terug.

4.5 Onderzoeksprogramma 2016

Fiona Buruma heeft samen met één van de externe leden in november 2016 gesprekken gevoerd met een aantal raadsfracties. Daarbij is onder andere gesproken over mogelijke toekomstige onderzoeksonderwerpen. Daarnaast heeft de RKC in oktober 2015 een persbericht doen uitgaan om inwoners van het Westland op te roepen onderzoeksonderwerpen aan te dragen. Daarop zijn vier reacties ontvangen. Samen met de door de fracties aangedragen onderwerpen kon een groslijst worden opgesteld van 30 mogelijke onderzoeksonderwerpen.

In de vergadering van 10 december 2015 heeft de RKC de top drie onderwerpen geselecteerd voor onderzoek in 2016. Dat betreft de volgende onderwerpen:

1. Verbonden partijen
2. Minimabeleid
3. Gebruik van geheimhoudingsbepalingen.

Voor het doen van deze onderzoeken heeft de RKC een budget van € 53.200,--.

4.6 Wijziging verordening RKC

Op 9 september 2014 heeft de RKC bij brief het Presidium verzocht de Verordening op de Rekenkamercommissie aan te passen inzake de verplichte aanwezigheid van de twee interne leden bij de RKC-vergadering en inzake de herbenoeming van de externe leden.

In de raad van 17 november 2015 heeft de raad besloten de verordening op de volgende punten te wijzigen:

- De benoemingsperiode van zowel de externe leden als de interne leden van de RKC te bepalen op vier jaar (was drie jaar voor de externe leden en twee jaar voor de interne leden). De benoemingsperiode voor interne leden is gekoppeld aan de raadsperiode, voor externe leden geldt geen koppeling aan de raadsperiode.
- In de verordening was bepaald dat besluiten slechts konden worden genomen indien tenminste de twee interne leden en één extern lid van de RKC ter vergadering aanwezig zijn. Aangezien het in de praktijk regelmatig voorkomt dat niet beide interne leden aanwezig zijn, is het betreffende artikel in de verordening zodanig pragmatisch aangepast dat ook besluitvorming kan plaats vinden als één van de interne leden niet aanwezig is.
- In de verordening is de wijze van behandeling van de RKC-rapporten in de raadscommissies nader uitgewerkt.

4.7 Vergaderingen

In 2015 is de RKC zevenmaal in vergadering bijeen geweest. In de regel komt de RKC eens per zes weken bij elkaar. Daarnaast zijn er gedurende het jaar diverse bijeenkomsten en afspraken geweest tussen de leden van de RKC inzake de lopende onderzoeken.

4.8 Andere overleggen

Periodiek hebben de voorzitter en de secretaris informatief overleg gehad met de voorzitters/secretarissen van de rekenkamer(commissies) in de regio Haaglanden. Tijdens deze regionale bijeenkomsten kwamen relevante onderwerpen ter sprake en werden informeel ervaringen gedeeld. Met onderzoeksbureaus hebben periodieke overleggen over de voortgang van de lopende onderzoeken plaatsgevonden.

5. Financieel overzicht

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2015 (bedragen ex BTW).

Omschrijving	Begroting 2015	Werkelijk 2015	Saldo 2015
Uitbesteding van onderzoeken	€ 23.200,--	€ 21.765,--	€ 1.435,--
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800,--	€ 16.800,--	€ 0,00
Contributie NVRR		€ 825,--	€ 825,-- -/-
Overige kosten		€ 1.615,--	€ 1.615,-- -/-
Totaal (tekort)	€ 40.000,--	€ 41.005,--	€ 1.005,-- -/-

Van het onderzoeksbudget zijn in 2015 betaald de slottermijnen van het onderzoek 3D en de kosten van het onderzoek naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Ingevolge de verordening ontvangen de voorzitter en externe leden een bruto maandvergoeding van respectievelijk € 500 en € 450. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd met de CAO gemeentepersoneel. De interne leden ontvingen op basis van artikel 2, lid 2 onder b, van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westland een toelage van 5% van de vergoeding voor raadsleden. Deze kosten gaan ten laste van het raadsbudget. In april 2015 heeft de voorzitter van de RKC, Fiona Buruma, aan de Erasmus Universiteit Rotterdam een cursus rekenkameronderzoek gevolgd. De kosten van deze cursus bedroegen € 1.615,-.

6. Nawoord en doorkijk naar 2016

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2015. Het geheel overziend kan de RKC concluderen dat in 2015 de onderzoeken naar 3D en het inkoop- en aanbestedingsbeleid en het follow-up naar het Jongerenwerk in Westland konden worden afgerond en dat het onderzoek naar de asbestbrand in Wateringen kon worden opgestart. De RKC hoopt dat de raad met de uitkomsten van de onderzoeken zijn voordeel kan doen bij de kaderstellende en controlerende taak. De RKC is de raad, het college en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij de totstandkoming van dit programma. De RKC zal zich ten volle inzetten om van 2016 wederom een succesvol jaar te maken.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,

Fiona Buruma,
voorzitter Rekenkamercommissie Westland.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.

Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 038

F: 0174 – 673 031

E: dvvliet@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl